

Received: 21-04-2020

Revised: 18-06-2020

Accepted: 30-06-2020

การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี

A Factor Analysis of Teacher's Innovative Leadership in Schools under
Pathum Thani Primary Educational Service Area Office

ธนัญชนก แส่นจันทร์¹

Thanunchanok Saenchun

thanunchanok_s@mail.rmutt.ac.th

ต้องลักษณ์ บุญธรรม²

Tongluck Boontham

tongluck@rmutt.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 359 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจจากการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุลาก

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบตัวชี้วัดการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การคิดเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ 2) กล้าเสี่ยง 3) การมีวิสัยทัศน์ และ 4) การสร้างความร่วมมือ สามารถอธิบายองค์ประกอบการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้ร้อยละ 66.35

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ, ครู

¹นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
Student of Master Education in Educational Administration, Faculty of Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

²คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
Faculty of Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Abstract

This research aimed to examine a factor analysis study of teacher's innovative leadership in schools under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office. The sample group of this research, selected using Stratified Random Sampling, consisted of 359 teachers in schools under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office in academic year 2019. The research instrument used for collecting data was five-point Likert scale questionnaires (reliability = 0.97). The data were analyzed using Exploratory Factor Analysis (EFA) and Principal Components Analysis (PCA) with orthogonal varimax rotation.

The research revealed that teacher's innovative leadership in schools under the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office included four components 1) change creativity, 2) risk-taking, 3) vision, and 4) cooperation. The teacher's innovative leadership in schools under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office could be explained by all components at 66.35%.

Keywords: innovative leadership, exploratory factor analysis, teacher

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดดก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน (Disruptive Technology) ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการ การทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน เยาวชนรุ่นใหม่จึงควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้รู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเอง สังคมและประเทศ (เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ, 2559) กระแสการเปลี่ยนแปลงทำให้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูมีอิทธิพลต่อการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานในสถานศึกษา มีความสามารถในการรับรู้และใส่ใจรายละเอียดของเหตุการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้ง และเปิดใจรับแนวคิดใหม่ กล้าคิดแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งนำแนวคิดเก่ามาต่อยอดเพื่อหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา หรือสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2560) ถ้าผู้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่เหมาะสมที่จะผลักดันให้งานก้าวหน้าไปได้ ด้วยกันก็จะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่องค์กรได้ (นงพงา ปันทองพันธุ์, 2542) จากความสำคัญข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้นำทางการศึกษามีบทบาทอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงทุกด้านอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ไปสู่ส่วนนวัตกรรมจึงจำเป็นอย่างยิ่ง ครูควรมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการทำงานบุคคลใน สถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และให้บรรลุเป้าหมาย เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มมูลค่าแก่สถานศึกษา การเป็นนวัตกรรม ได้แก่การเชื่อมโยงในทุกมิติ การตั้งคำถาม การสังเกต การทดลองและ เครือข่ายสัมพันธ์ ยอมรับและเข้าใจในเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อสร้างสรรค์ นวัตกรรมทางความคิด กระบวนการหรือ ชิ้นงานใหม่ๆ เพื่อสร้างเสริมโอกาสและประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดมุมมองที่สะท้อนกลับที่แตกต่างกันออกไป เพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดขึ้น (ต้องลักษณ์ บุญธรรม, 2559)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) มีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ไปสู่ การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมที่เป็นเลิศ เพราะสามารถสร้างหรือส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ วิธีการดำเนินงานใหม่ๆ สามารถนำมาเป็นกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ และพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการเรียนการสอนที่ใช้นวัตกรรมจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่

เหมาะสมกับผู้เรียนยุคใหม่ โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ในการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นกับโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา ส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีม รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กร ในระบบโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อนำความรู้ความสามารถ และผลิตผลจากนวัตกรรมใหม่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อพัฒนาโรงเรียน (พยัต วุฒิรงค์, 2555)

ครูต้องมีบทบาทสำคัญต่อการเป็นผู้นำในอนาคต เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีบทบาทในการจัดการและพฤติกรรมขององค์กร ตลอดจนต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นอย่างดี ต้องรู้ถึงเทคนิค ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำองค์กรให้ไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ผู้นำที่ดี จะต้องมีความวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ปัญหาในการใช้นวัตกรรมยังคงมีอยู่ต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นองค์กรไม่มีความพร้อมในการรองรับนวัตกรรมทั้งในด้านบุคลากรและบริบทต่างๆ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อประกอบการจัดกิจกรรม บุคลากรขาดประสบการณ์ในการใช้สื่อนวัตกรรมทางการศึกษาก็ไม่สามารถนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อการบริหาร สถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้ ปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณ ขาดงบประมาณในการพัฒนานวัตกรรม ขาดวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณที่จะพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การจัดหา การใช้ ขาดการดูแลเอาใจใส่ การดูแลรักษาและขาดงบจัดหาสื่อทันสมัย ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม และสถานที่การใช้นวัตกรรม สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปยังไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อ เนื่องจากความยุ่งยากและไม่คล่องตัว มีสถานที่ที่ไม่เป็นสัดส่วน ไม่มีห้องที่ใช้เพื่อเก็บรักษาสื่อ ปัญหาด้านสภาพการเรียนการสอน เด็กมีความแตกต่างกันด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย การเรียนการสอน แต่ละครั้งไม่ต่อเนื่อง และทำไม่จริงจังจึงมีผลต่อการจัดกิจกรรม และสภาพการเรียนการสอน ครูยังยึดวิธีการสอนแบบเดิม คือ บรรยายหน้าชั้นเรียน ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ คิดบูรณาการ รูปแบบการสอนในเรื่องใหม่ๆ ครูยังไม่มีการนำสื่อนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ การเป็นผู้นำประสบความสำเร็จ (เรืองยศ แวดล้อม, 2556) ผู้นำที่ยั่งยืนจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนให้เกิดขึ้นกับองค์กรสำหรับองค์กรทางการศึกษา ผู้นำทางการศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างของการพัฒนาทักษะความคิด แบบยืดหยุ่น ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดเวลา สร้างความยุติธรรมและรักษาค่านิยมที่ดี ให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้น สามารถปรับตัว รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพิ่มประสิทธิภาพและการเติบโตขององค์กรอย่าง ยั่งยืนด้วยการมีจิตสำนึกที่ตระหนักคุณธรรม อนุรักษ์วิถี ชีวิตที่มีความสมดุล รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติร่วมกันและการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมือง ดีของไทยและพลโลก (ต้องลักษณะ บุญธรรม, 2559)

กล่าวได้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในด้านการบริหารสถานศึกษา เกิดการสร้างพัฒนา และเป็นแรงผลักดัน เพื่อให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมครูโดยมุ่งหวังให้ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพต่อองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

นิยามศัพท์

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีแนวคิดกล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ทั้งที่เป็นวิธีการ และการกระทำเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น รวมถึงมีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การมีทิศทาง แนวทางในการทำงานที่ชัดเจน สามารถสื่อสาร กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนร่วมงาน มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในสิ่งที่ทำ กำหนดเป้าหมายในการทำงาน สามารถสร้างค่านิยมในการทำงาน มีความรู้ ความสามารถและยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้อื่น

การสร้างความร่วมมือ หมายถึง การแก้ปัญหาและตัดสินใจร่วมกันให้อำนาจในการตัดสินใจ สร้างความร่วมมือ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีการสะท้อนผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

กล้าเสี่ยง หมายถึง กล้าตัดสินใจในการทำงาน ใฝ่รู้ มีการวางแผน การแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับความล้มเหลว ใส่ใจในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

มุ่งเปลี่ยนแปลง หมายถึง การสร้างแรงจูงใจ มีความน่าเชื่อถือ การบริหารจัดการและสร้าง ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานได้ มีทักษะในการสื่อสารที่ดี มีความเป็นเอกภาพ มีความฉลาดทางอารมณ์ และสามารถเข้าถึงอารมณ์ผู้อื่น มีความรอบคอบในการตัดสินใจ ให้อิสระในการคิด และให้อำนาจในการทำงานแก่เพื่อนร่วมงาน มีความรับผิดชอบเต็มใจและเข้าใจผู้อื่น

คิดเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดริเริ่ม มีความคล่องแคล่ว ยืดหยุ่นในความคิดเห็น ความคิดประณีต ละเอียดลออ มีจินตนาการ และคิดนอกกรอบ

นวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่ริเริ่ม ประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ และสนับสนุน ให้เกิดเทคนิควิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ หรือผลงาน ที่เป็นนวัตกรรม สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของตนเอง องค์กร และส่งมอบไปยังระบบการจัดการศึกษา ซึ่งมีประโยชน์ มีคุณค่า และเหมาะสมต่อการพัฒนาและแก้ปัญหาทางการศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์เชิงวิชาการ

ทำให้ทราบถึงตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ที่สามารถนำมาใช้ในบริบททางการศึกษาที่จะได้นำไปพัฒนา และต่อยอดทางด้านศาสตร์การบริหารต่อไป

ประโยชน์ในการนำผลวิจัยไปใช้

1. นักวิชาการบริหารการศึกษาสามารถนำไปศึกษา ผู้บริหาร ครูสุภาพสามารถนำผลการวิจัยไปใช้โดยการนำไปกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพครู และพัฒนาองค์ความรู้ทางการบริหารการศึกษา

2. ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิเคราะห์การมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาครู ให้ไปสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมที่เป็นเลิศต่อไป

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3,214 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิ.ย. 2562)

2. ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 359 คน ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และมีความคลาดเคลื่อน ± 10 (ศิริชัย กำภูจนวาลี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุขโข, 2551, น.107-108) โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาและอำเภอ และสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ และสังกัด ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) จากการสกัดองค์ประกอบโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญ (Principal Component Analysis) โดยการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 65.18 ส่วนใหญ่มีอายุ 26-30 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 35.38 การศึกษาระดับปริญญาตรี 253 คน คิดเป็นร้อยละ 70.47

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า องค์ประกอบตัวชี้วัดการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จากการรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดไว้ มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ หลังจากที่ได้สกัดองค์ประกอบโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญ (Principal Component Analysis) การหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method) ได้องค์ประกอบทั้งหมด 4 องค์ประกอบ โดยเรียงตามค่าไอเกนจากมากไปน้อยดังต่อไปนี้ 1) คิดเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ 2) กล้าเสี่ยง 3) มีวิสัยทัศน์ 4) การสร้างความร่วมมือ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสถิติของไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน (KMO) และค่าสถิติของบาร์ทเลตต์ (Bartlett's Test of Sphericity) ขององค์ประกอบการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy	Bartlett's Test of Sphericity		
	Approx. Chi-Square	df	Sig.
.941	9884.346	496	0.000

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าสถิติของไคเซอร์ - ไมเยอร์-ออลคิน (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.941 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อมูลทั้งหมดและตัวแปรต่างๆ นั้น มีความสัมพันธ์กันดีมาก และมีความเหมาะสมมาก สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีได้ และ จากค่าสถิติของบาร์ทเลทท์ (Bartlett's Test of Sphericity) พบว่า ค่าสถิติไค 9884.346 สแควร์ ที่ใช้ในการทดสอบมี ค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าเมตริกสหสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์ ดังนั้น เมตริกสหสัมพันธ์จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีต่อไป

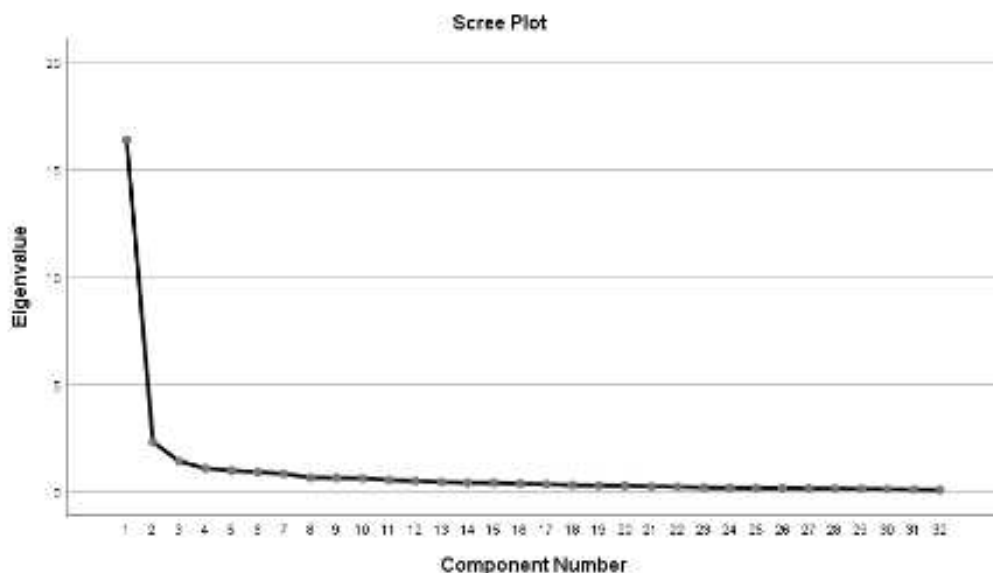
ผู้วิจัยนำตัวแปรที่มีสหสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นอย่างมีนัยสำคัญไปสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) และหมุนแกนองค์ประกอบ (Factor Rotation) จึงนำข้อมูลไปทำการสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) วิธีการสกัดองค์ประกอบหลัก (Principal Component Method : PCA) และหมุนแกนองค์ประกอบ (Factor Rotation) โดยให้แกนขององค์ประกอบตั้งฉากกัน เพื่อให้องค์ประกอบมีความเป็น อิสระต่อกัน ด้วยวิธี Varimax และได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) และค่าความร่วมกัน (Communality) ของแต่ละตัวแปร

การหมุนแกนองค์ประกอบโดยวิธี Varimax การพิจารณาว่าตัวแปรใดควรอยู่ใน Factor ไหนนั้นจะ พิจารณาจากค่า Factor Loading ถ้าค่า Factor Loading ของตัวแปรใน Factor ไหนมีค่ามาก (เข้าสู่ +1 หรือ -1) และของ Factor อื่น ๆ มีค่า Factor Loading ต่ำ (เข้าสู่ศูนย์) จะจัดตัวแปรให้อยู่ใน Factor ที่มีค่า Factor Loading สูง แต่ถ้าค่า Factor Loading ใน Factor ต่างๆ แตกต่างกันไปชัดเจน ทำให้ไม่สามารถจัดตัวแปรได้ ควรทำการหมุนแกนองค์ประกอบ โดยในที่นี้เลือกหมุนแกนองค์ประกอบแบบยังคงให้ Factor ทั้ง 2 ตั้งฉากกัน หรือเป็นอิสระกันได้โดยวิธี Varimax ตามผลลัพธ์ใน ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบของตัวชี้วัดการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

Component	Total Variance Explained											
	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings				Rotation Sums of Squared Loadings				
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	16.384	51.199	51.199	16.384	51.199	51.199	6.513	20.354	20.354			
2	2.322	7.258	58.457	2.322	7.258	58.457	5.182	16.192	36.546			
3	1.427	4.460	62.916	1.427	4.460	62.916	4.797	14.990	51.536			
4	1.098	3.430	66.347	1.098	3.430	66.347	4.739	14.810	66.347			
5	.992	3.101	69.448									
6	.922	2.881	72.329									
7	.844	2.639	74.968									
8	.662	2.069	77.036									
9	.652	2.037	79.073									
10	.632	1.975	81.048									
11	.557	1.739	82.788									
12	.511	1.598	84.386									
13	.461	1.440	85.825									
14	.426	1.332	87.157									
15	.424	1.325	88.482									
16	.385	1.204	89.686									
17	.361	1.127	90.813									
18	.316	.987	91.800									
19	.299	.935	92.735									
20	.287	.898	93.633									
21	.257	.802	94.435									
22	.239	.746	95.181									
23	.206	.642	95.823									
24	.189	.591	96.414									
25	.177	.553	96.967									
26	.170	.530	97.498									
27	.164	.511	98.009									
28	.157	.491	98.500									
29	.143	.448	98.948									
30	.128	.399	99.347									
31	.115	.359	99.706									
32	.094	.294	100.000									

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาจำนวนองค์ประกอบที่สกัดได้จากเกณฑ์ค่าไอเกนที่มีค่าไอเกนมากกว่าหนึ่งในคอลัมน์ค่าไอเกนเริ่มต้น พบว่า สามารถสกัดองค์ประกอบเบื้องต้นได้ จำนวน 4 องค์ประกอบ และเมื่อพิจารณาผลรวมของค่าน้ำหนักองค์ประกอบยกกำลังสองจากการสกัดองค์ประกอบ ซึ่งเป็นค่าความแปรปรวน ก่อนการหมุนแกนองค์ประกอบ ซึ่งได้จากการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ พบว่า ร้อยละของ ความแปรปรวนสะสมซึ่งอธิบายด้วยองค์ประกอบ จำนวน 4 องค์ประกอบ มีค่าคิดเป็นร้อยละ 66.347 ของ ความแปรปรวนสะสมทั้งหมด จากการพิจารณาค่าไอเกนกับองค์ประกอบ เขียนความสัมพันธ์ได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ค่าไอเกนกับองค์ประกอบ

จากภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความเหมาะสมโดยใช้ KMO and Bartlett's test ซึ่งค่า KMO เป็นการทดสอบความเหมาะสมของ correlation matrix ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ คือ เป็นดัชนีที่บอกความแตกต่างระหว่าง matrix สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้กับ matrix สหสัมพันธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้ว พบว่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = 0.941 ซึ่งมากกว่า 0.5 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะนำเทคนิค factor analysis มาใช้ในการหมุนแกนองค์ประกอบ และอธิบายความหมายขององค์ประกอบ โดยผู้วิจัยได้ทำการหมุนแกนองค์ประกอบ เพื่อให้ตัวแปรมีลักษณะที่ชัดเจนมากขึ้น โดยทำการหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Method) และพบว่าจากเดิมที่ตั้งไว้ มีองค์ประกอบทั้งหมด 5 องค์ประกอบ หลังจากการหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Method) แล้วสามารถอธิบายถึงองค์ประกอบตัวชี้วัดการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้ทั้งหมด 4 องค์ประกอบ โดยพิจารณาจากค่าความแปรปรวนของ ตัวแปร (Eigenvalue) ที่มากกว่า 1 และการเลือกองค์ประกอบจากจำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่ต้องมีตัวแปรบรรยายองค์ประกอบนั้นๆ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบหลังการหมุนแกน (factor loading) แต่ละตัวแปรมากกว่า .30 ขึ้นไป ที่มีตัวแปรย่อยตั้งแต่ 2 ตัวแปร โดยถ้าตัวแปรไหนซ้ำกันให้ เลือกค่าตัวแปรที่สูงที่สุดตามวิธีของไกเซอร์ (Kaiser) (สุภมาส อังศุโชติ (2554, น.111)

จากผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดองค์ประกอบการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ออกมาได้ทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ซึ่งสามารถอธิบายตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบได้ ดังต่อไปนี้

1. คิดเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 12 ตัวชี้วัด คือ 1) ผู้นำในการคิดมุมมองใหม่เพื่อการทำงาน 2) ผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ในองค์กร 3) สร้างแรงจูงใจให้กับเพื่อนร่วมงาน 4) เป็นผู้นำในการประสานกลมเกลียวกันในองค์กร 5) นึกคิดเป็นภาพ เสียง หรือความรู้สึก เมื่อคิดหาคำตอบหรือวิธีการ 6) ความประณีต ละเอียดลออ 7) สร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 8) ความรอบคอบในการตัดสินใจ 9) สนับสนุนให้เกิดเทคนิควิธี รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการหรือผลงานที่เป็นนวัตกรรมสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของตนเองและองค์กร 10) ทักษะในการสื่อสารที่ดี 11) ความน่าเชื่อถือ บริหารจัดการและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานได้ 12) รับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้

2. กล้าเสี่ยง ประกอบด้วย 8 ตัวชี้วัด คือ 1) การวางแผนในการทำงาน 2) ความใส่ใจในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น 3) กล้าเลือกแนวทางหรือวิธีการใหม่ๆ ในการทำงาน โดยยึดมั่นในความถูกต้อง 4) เมื่อเกิดปัญหา สามารถแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูล หรือองค์ความรู้มาประกอบการตัดสินใจ 5)ให้อำนาจในการตัดสินใจแก่เพื่อนร่วมงานในการทำงาน 6) สามารถปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ 7) ความเชื่อมั่นในตนเอง และยอมรับความล้มเหลว 8) การแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

3. การมีวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ 1) มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในสิ่งที่ทำ 2) สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนร่วมงานได้ 3) เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน 4) มีทิศทาง แนวทางในการทำงานที่ชัดเจน 5)เพื่อร่วมงานเชื่อมั่นในการทำงาน

4. การสร้างความร่วมมือ ประกอบด้วย 8 ตัวชี้วัด คือ 1) ความเต็มใจและเข้าใจผู้อื่น 2) เปิดใจ ให้ความสำคัญต่อเพื่อนร่วมงาน 3) สร้างความร่วมมือ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน 4) ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม 5) ความรับผิดชอบในการทำงาน 6) มีการสะท้อนผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน 7) การแก้ปัญหา และตัดสินใจร่วมกันในการทำงาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ผู้วิจัยอภิปรายผลจากประเด็นที่น่าสนใจ โดยสรุปเรียงตามองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 คิดเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูควรเป็นผู้นำทางความคิด คิดริเริ่มคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และมีมุมมองใหม่ๆ ในการทำงาน ทั้งนี้ครูอาจจะต้องขาดความเป็นผู้นำด้านความคิดแบบใหม่ๆ ขาดความคิดสร้างสรรค์ และมีมุมมองใหม่ๆ จึงส่งผลให้การทำงานยังคงเป็นรูปแบบเดิมๆ ซ้ำๆ จึงควรส่งเสริมให้ครูมีความเป็นผู้นำทางด้านความคิด คิดอย่างสร้างสรรค์และมีมุมมองการทำงานแบบใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ Guilford (1980) พบว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นระบบการคิดเชิงอนกนัยของมนุษย์ นั่นคือการคิดที่มนุษย์เราสามารถที่จะคิดเรื่องเดียวนั้นได้ หลายทิศทาง หลายแง่มุม และได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะการคิดเช่นนี้ จะนำไปสู่ความคิดเชิงบวก เช่น การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่หรือการคิดค้นวิธีแก้ปัญหาได้สำเร็จ ซึ่งการคิดเช่นนี้เป็นกระบวนการทำงานของสมองอย่างมีขั้นตอนและเป็นทักษะขั้นสูงของการคิด ประกอบไปด้วย การคิดริเริ่มการคิดคล่อง การคิดยืดหยุ่น การคิดละเอียดลออ ผู้ที่มีความคิดแบบการคิดสร้างสรรค์จะสามารถค้นพบแนวคิดใหม่จากข้อมูลที่มีอยู่เดิมและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่ทุกคนมีอยู่เหมือนกันให้กลายเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ใหม่ๆ ที่แตกต่างออกไปได้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลกร ดันประภัสร์, ธร สุนทรายุทธ และไพรัตน์ วงษ์นาม (2556) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรม ของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนทั่วไปคือ ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหาร

องค์ประกอบที่ 2 กล้าเสี่ยง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูควรมีการวางแผนการทำงานที่ชัดเจน และมีความใส่ใจในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ครูยังขาดการวางแผนในการทำงาน และขาดการกำกับติดตามงาน รวมถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจาก

การทำงานนั้น จึงควรส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนในการทำงานที่ชัดเจน และมีความเอาใจใส่ ใส่ใจในผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงานที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Nash (อ้างถึงใน มาเรีย กอนซาเลซ, 2557) กล่าวว่าผู้นำจะต้องมีกลยุทธ์ที่ดีและมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนมีความสามารถผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร และสอดคล้องกับ Moran (อ้างถึงใน สุขญา ศรีริยะกุล, 2558) กล่าวว่า ผู้นำที่กล้าเสี่ยงจะมีคุณลักษณะใส่ใจในผลที่เกิดขึ้น (Concern About Con-Sequences) ความประมาทเลินเล่อเกิดจากความไม่เอาใจใส่ ผู้นำจะต้องขจัดปัจจัยที่อาจเกิดขึ้นหรือผลกระทบจากการตัดสินใจที่ล้มเหลว หรือการกระทำที่มีแนวโน้มจะทำให้การตัดสินใจนั้นผิดพลาดได้

องค์ประกอบที่ 3 มีวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูควรมีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในสิ่งที่ทำ ทั้งนี้ครูยังขาดความกระตือรือร้นและความมุ่งมั่นในการทำงาน ซึ่งอาจส่งผลให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จหรือยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงควรส่งเสริมให้ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีความมุ่งมั่นเพื่อให้งานประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Mustapha (2016) กล่าวว่าผู้นำจะต้องสามารถระบุถึงลำดับความสำคัญของเป้าหมายที่ต้องการให้บรรลุผล มีความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นในสิ่งที่ทำ และสื่อให้ผู้ตามได้รับรู้ถึงความมุ่งมั่นที่ต้องการให้บรรลุผล สอดคล้องกับผลวิจัยของ อุดม มุ่งเกษม (อ้างถึงใน สมศักดิ์ กิจธนวัฒน์, 2545) เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บริหาร ที่เสนอว่า คุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำ ต้องมีความกระตือรือร้น ลงมือทำตามแผนที่ได้วางไว้อย่างจริงจัง โดยมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานจนกว่าจะประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Knight (อ้างถึงใน สุธีรา อะทะวงษา, 2556) ที่กล่าวว่า ผู้นำที่ดีต้องเริ่มต้นจากมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ โดยทุ่มเทพลังในการทำงานอย่างเต็มที่ ไม่จับจดและไม่ละทิ้งงาน แต่จะเกาะติดกับงานจนกว่าจะประสบความสำเร็จ อุดม มุ่งเกษม (อ้างถึงใน สมศักดิ์ กิจธนวัฒน์, 2545)

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างความร่วมมือ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูควรมีความเต็มใจ และเข้าใจผู้อื่น ให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมงานในการทำงาน สอดคล้องกับ Hymes (2014) กล่าวว่า การสร้างความร่วมมือเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างโอกาสและการพัฒนาองค์กร ผู้นำสร้างความร่วมมือมีคุณลักษณะเป็นผู้ฟังที่ดี ผู้นำสร้างความร่วมมือที่ดีจะต้องฟังอย่างตั้งใจในสิ่งที่ผู้ร่วมงานพูดหรือเสนอเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การสร้างความมั่นใจร่วมมือในการทำงานด้วยวิธีที่เหมาะสมเพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความสัมพันธ์ ผู้นำที่ดีจะต้องรู้จักและให้ความสำคัญกับทุกคนในองค์กรตลอดจนการสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร และสอดคล้องกับ (มาเรีย กอนซาเลซ, 2557) กล่าวว่าผู้นำจะต้องมีความฉลาดทางอารมณ์ความสามารถเข้าถึงอารมณ์ของผู้อื่นและรู้วิธีการที่จะกระตุ้นสนับสนุนด้วยวิธีการเชิงบวก มีความเข้าใจผู้อื่น มีความสามารถในการสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเปลี่ยนแปลงและไม่ตัดสินใจคุณค่าของคนอื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

ผลการศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีองค์ประกอบทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ พบองค์ประกอบใหม่ คือ คิดเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นครูควรมีพฤติกรรมในการคิดเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง ให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อนำไปพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ในระดับมัธยมศึกษาและสังกัดอื่น ๆ
- 2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู

บรรณานุกรม

- ชลกร ตันประภัสร์, ธร สุนทรายุทธ และไพรัตน์ วงษ์นาม. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรม ของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 7(2), 42-55.
- ต้องลักษณะ บุญธรรม. (2559). การเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรทางการศึกษา. *วารสารวิชาการ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 7(1), 7-20.
- นงพงา ปั่นทองพันธุ์. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ ภาวะผู้นำ และการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ หน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- พยัต วุฒิมรงค์. (2555). *การจัดการนวัตกรรม: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ = Innovation Management Concept & Best Practice* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาเรีย กอนซาเลซ. (2557). *ผู้นำอุดมคติ*. กรุงเทพฯ: ตาตา พับลิเคชั่น จำกัด.
- เรืองยศ แวดล้อม. (2556). *การบริหารการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2561, จาก <http://lek56.edublogs.org/2014>.
- ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุโข. (2551). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2555). แนวคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 14(2), 117-127.
- สุชนา ศรีอริยะกุล. (2558). *คุณลักษณะผู้นำกับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- สุธีรา อะทะวงษา. (2556). *คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต). คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพฯ.
- สุภมาส อังศุโชติ. (2554). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ : เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เจริญดีมีคงการพิมพ์.
- สมศักดิ์ กิจธนะวัฒน์. (2545). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้หลักการจัดกิจกรรมตามแนวมนุษยนิยมและการเพิ่มพลังศักยภาพตนเองของ แอนโทนี ร็อบบินส์* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- Guilford, J.P. (1980). Cognitive Styles: What are they?. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 40(3), 715-735.
- Hymes, D. (1964). Introduction: toward Ethographies of Communication [Special Publication]. *American Anthropologist*, 66(6), 1-34.